

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2021/86

Karar Sayısı : 2023/34

Karar Tarihi: 22/2/2023

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 131 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU: 29/6/2021 tarihli ve (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 4. maddesiyle 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasının,

B. 5. maddesiyle (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın,

C. 6. maddesiyle;

1. Ekli (1) Sayılı Liste'de yer alan kadronun iptal edilerek 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (2) numaralı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (1) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmasının,

2. Ekli (2) Sayılı Liste'de yer alan kadroların ihdas edilerek (2) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (1) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmesinin,

Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11., 104. ve 128. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ KURALLARI

(75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (CBK) iptali talep edilen kuralların da yer aldığı;

A. 4. maddesiyle (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevi başkaca bir işleme gerek kalmaksızın sona ermiştir.”

B. 5. maddesiyle (1) numaralı CBK'nın 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkra şöyledir:

“(2) Başkanlıkta görev yapan Tarım ve Orman Uzmanları ile Tarım ve Orman Uzman Yardımcıları Başkanlığın görev alanına giren konularda denetim ve inceleme yapmaya yetkilidir.”

C. 6. maddesi ile ekli (1) ve (2) sayılı listeler şöyledir:

“Ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (1) sayılı Cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (1) sayılı Cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.”

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN			
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
MİAH	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1
TOPLAM			1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN			
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
MİAH	Bilgi Teknolojileri Genel Müdürü	1	1
MİAH	Genel Müdür Yardımcısı	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	1
MİAH	Daire Başkanı	1	2
GİH	Daire Başkanı	1	3
TOPLAM			8

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI ve İrfan FİDAN'ın katılımlarıyla 22/9/2021 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Cengiz ERTEN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu CBK kuralları, dayanımlar ve ilgili görülen Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü düşünüldü:

A. Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Anayasal Çerçevesi ve Yargısal Denetimi

3. Anayasa Mahkemesi CBK'ların anayasal çerçevesini ve yargısal denetimine ilişkin ilkeleri daha önceki kararlarında belirlemiştir. Buna göre CBK'ların yargısal denetiminde öncelikle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci ile dördüncü cümlelerinde belirtilen konu bakımından yetki kurallarına uygunluğunun ele alınması gerekmekte olup bu kapsamda düzenlemenin yürütme yetkisine ilişkin olması, Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevlerle ilgili olmaması, Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen ya da kanunda açıkça düzenlenen konulara ilişkin olmaması gerekir. Anılan fıkra yönünden herhangi bir aykırılık tespit edilmemesi durumunda ise bu defa CBK'ların içerik yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmalıdır (AYM, E.2019/78, K.2020/6, 23/1/2020, §§ 3-13; E.2019/31, K.2020/5, 23/1/2020, §§ 3-13; E.2018/119, K.2020/25, 11/6/2020, §§ 3-13; E.2018/155, K.2020/27, 11/6/2020, §§ 3-13).

B. CBK'nın 4. Maddesiyle (1) Numaralı CBK'ya Eklenen Geçici 3. Maddenin (1) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

4. Dava dilekçesinde özetle; kamu görevlisinin görevine son verilmesiyle ilgili düzenlemenin Anayasa'nın 128. maddesi uyarınca münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir alana ilişkin olduğu belirtilerek kuralın Anayasanın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11., 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

5. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11. ve 128. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

6. Kural bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevinin başkaca bir işleme gerek kalmaksızın sona erdiğini hükme bağlamaktadır.

7. Anayasa Mahkemesi bakanlıkların kadrolarının ihdası ve iptaline ilişkin düzenlemelerin CBK'larla yapılmasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygun olup olmadığı hususunu daha önceki bazı kararlarında değerlendirmiştir. Bu kapsamda bakanlıkların kadrolarının ihdası ve iptaliyle ilgili düzenlemelerin idarenin teşkilat yapısı ile ilgili olup yürütme yetkisine ilişkin konulardan olduğu, Anayasa'da CBK ile düzenlenmesi yasaklanan haklar ve ödevlerle ilgisinin bulunmadığı ve Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasının "*Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir*" şeklindeki hükmüyle bağlantılı olarak Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bir yönünün de bulunmadığı ifade edilmiştir (AYM, E.2020/8, K.2021/25, 31/3/2021, §§ 17-23; E.2021/50, K.2021/89, 16/12/2021, §§ 18-24; E.2021/91, K.2021/106, 30/12/2021, §§ 19-26).

8. Kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapısı içinde yer alan kadro unvanlarındaki değişikliklere bağlı olarak söz konusu kadrolarla ilgili olarak gerçekleştirilen atama veya göreve son verme işlemleri de idarenin teşkilat yapısıyla ilgili düzenlemelerin bir sonucudur. Bu itibarla, kadro ihdası ve iptaline ilişkin düzenlemelerin CBK'larla yapılmasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygunluğuna ilişkin olarak yukarıda yer verilen değerlendirmeler bu tür düzenlemeler bakımından da aynen geçerlidir.

9. İçişleri Bakanlığının merkez teşkilatında mülki idare Amirliği hizmetleri sınıfına dâhil bilgi işlem dairesi başkanı kadrosu yer almaktayken söz konusu kadro CBK'nın 6. maddesiyle iptal edilmiştir. Anılan kadronun iptal edilmesine bağlı olarak o kadrodaki görevi yürüten kişinin görevinin son erdiğini öngören, dolayısıyla İçişleri Bakanlığının teşkilat yapısıyla ilgili bir düzenleme getiren dava konusu kural yönünden, belirtilen kararlardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

10. Bu itibarla kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci, ikinci ve üçüncü cümlelerine aykırı bir düzenleme içermemektedir.

11. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının dördüncü cümlesinde "*Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz*" denilmiştir. Buna göre CBK'ların anılan Anayasa hükmü yönünden denetimi yapılırken CBK ile düzenlenen alanda hüküm ifade eden, bu bağlamda karşılaştırmaya esas olabilecek, daha önce kabul edilmiş bir kanun hükmünün bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekir.

12. Bu çerçevede kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

13. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamışlardır.

3. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

14. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.

15. Hukuk devletinin temel unsurlarından biri *belirlilik* ilkesidir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik kararlarına göre anılan ilke, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olmasını gerektirmektedir.

16. Anılan ilkenin yürütmenin asli düzenleyici işlemi niteliğinde olan CBK'lar bakımından da geçerli olduğuna şüphe bulunmamaktadır.

17. Kuralın hem kişiler hem de idare yönünden belirli ve öngörülebilir olduğu anlaşılmaktadır.

18. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

C. CBK'nın 5. Maddesiyle (1) Numaralı CBK'nın 426. Maddesine Eklenen (2) Numaralı Fıkranın İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

19. Dava dilekçesinde özetle; Tarım ve Orman Bakanlığında istihdam edilen tarım ve orman uzmanı ile uzman yardımcılarının devletin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa ettiklerinden görev ve yetkilerinin kanunla belirlenmesi gerektiği, bu kapsamda anılan personele denetim ve inceleme yetkisi verilmesine ilişkin düzenlemenin CBK ile yapılamayacağı belirtilerek kuralın Anayasanın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11., 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

20. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11. ve 128. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise

de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

21. Kuralla Tarım ve Orman Bakanlığının hizmet birimlerinden biri olan Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı bünyesinde görev yapan tarım ve orman uzmanı ile uzman yardımcılarının adı geçen Başkanlığın görev alanına giren konularda denetim ve inceleme yapmaya yetkili olduğu hükme bağlanmaktadır.

22. Anayasa Mahkemesi bakanlıklarda ve bağlı kuruluşlarında istihdam edilen personelin görev ve yetkilerinin belirlenmesine ilişkin düzenlemelerin CBK'larla yapılmasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygun olup olmadığı hususunu 9/11/2022 tarihli ve E.2018/123, K.2022/138 sayılı kararında değerlendirmiştir. Bu kapsamda anılan kararda; belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin görev ve yetkilerinin belirlenmesine ilişkin düzenlemelerin kurumun teşkilat yapısıyla ve o hizmet alanında yerine getirmesi gereken görevler ve bu amaçla kullanabileceği yetkilerle ilgili olup dolayısıyla idarenin teşkilat yapısı ile görev ve yetkilerinin belirlenmesinin bir parçasını oluşturduğu, bu itibarla yürütme yetkisine ilişkin konulardan olduğu, Anayasa'da CBK ile düzenlenmesi yasaklanan haklar ve ödevlerle ilgisinin bulunmadığı ve Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasının "*Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir*" şeklindeki hükmüyle bağlantılı olarak Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bir yönünün de bulunmadığı ifade edilmiştir (AYM, E.2018/123, K.2022/138, 9/11/2022, §§ 21-27).

23. Dava konusu kural yönünden, belirtilen karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu itibarla kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci, ikinci ve üçüncü cümlelerine aykırı bir düzenleme içermemektedir.

24. Diğer yandan kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

25. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ile Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamışlardır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

26. CBK'nın 4. maddesiyle (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasının içerik yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler dava konusu kural için de geçerlidir.

27. Bu itibarla kuralın hem kişiler hem de idare yönünden belirli ve öngörülebilir olduğu anlaşılmaktadır.

28. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Ç. CBK'nın 6. Maddesiyle Ekli (1) Sayılı Liste'de Yer Alan Kadronun İptal Edilerek (2) Numaralı CBK'nın Eki (1) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı Bölümünden Çıkarılmasının ve Ekli (2) Sayılı Liste'de Yer Alan Kadroların İhdas Edilerek (2) Numaralı CBK'nın Eki (1) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı Bölümüne Eklenmesinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

29. Dava dilekçesinde özetle; idarenin bütünlüğü içerisinde yer alan, genel idare esaslarına göre yürütülmekte olan kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden kamu görevlilerinin kadrolarının ihdasına ilişkin hükümlerin kanunla düzenlenmesi gerektiği, münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir konuda CBK çıkarıldığı, CBK çıkarma yetkisinin anayasal çerçeve dışında kullanıldığı, yürütme organına genel, sınırsız, esasları ve çerçevesi belirsiz bir düzenleme yetkisinin tanındığı, bu durumun yasama yetkisinin devredilemezliği, Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ile kuvvetler ayrılığı ilkeleriyle bağdaşmadığı belirtilerek kuralın Anayasanın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11., 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

30. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 7., 8., 11. ve 128. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

31. Kural İçişleri Bakanlığının merkez teşkilatına ilişkin bir adet bilgi işlem dairesi başkanı kadrosunun iptal edilerek (2) numaralı CBK'nın eki (I) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmasını; yine aynı Bakanlığın merkez teşkilatına ilişkin bir adet bilgi teknolojileri genel müdürü ile iki adet genel müdür yardımcısı ve beş adet daire başkanı kadrolarının ihdas edilerek (2) numaralı CBK'nın eki (I) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmesini öngörmektedir.

32. CBK'nın 4. maddesiyle (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler mahiyetine uygun olduğu ölçüde dava konusu kural için de geçerlidir.

33. Bu itibarla kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci, ikinci ve üçüncü cümlelerine aykırı bir düzenleme içermemektedir.

34. Diğer yandan kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

35. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamışlardır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

36. CBK'nın 4. maddesiyle (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasının içerik yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler dava konusu kural için de geçerlidir.

37. Kuralla İçişleri Bakanlığının merkez teşkilatına ilişkin olarak ihdas ve iptal edilen kadrolar ile sayıları açık, net ve anlaşılır bir şekilde düzenlendiğinden kuralda belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine aykırılık bulunmamaktadır.

38. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

IV. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

39. Dava dilekçesinde özetle, dava konusu kuralların uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararlar doğabileceği belirtilerek yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

29/6/2021 tarihli ve (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 4. maddesiyle 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasına,

B. 5. maddesiyle (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkraya,

C. 6. maddesiyle;

1. Ekli (1) Sayılı Liste'de yer alan kadronun iptal edilerek 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (2) numaralı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (I) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmasına,

2. Ekli (2) Sayılı Liste'de yer alan kadroların ihdas edilerek (2) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (I) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmesine,

yönelik iptal talepleri 22/2/2023 tarihli ve E.2021/86, K.2023/34 sayılı kararla

reddedildiğinden, bu fıkralara, eklemeye ve çıkarmaya ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

22/2/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V. HÜKÜM

29/6/2021 tarihli ve (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 4. maddesiyle 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasının;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B. 5. maddesiyle (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ile Kenan YAŞAR'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C. 6. maddesiyle;

1. Ekli (1) Sayılı Liste'de yer alan kadronun iptal edilerek 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (2) numaralı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (I) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmasının;

a. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

b. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

2. Ekli (2) Sayılı Liste’de yer alan kadroların ihdas edilerek (2) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin eki (I) Sayılı Cetvel’in İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmesinin;

a. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa’ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR’ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

b. İçeriği itibarıyla Anayasa’ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

22/2/2023 tarihinde karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Mahkememiz çoğunluğu (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (CBK) 4. maddesi ile (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasının, 5. maddesi ile aynı CBK'nın 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın ve 6. maddesiyle yapılan kadro ihdasına ve iptaline ilişkin düzenlemelerin Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.

2. Dava konusu kurallarda, Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevinin sona erdirildiği (m.4), Bakanlıkta istihdam edilen Tarım ve Orman Uzmanları ile Tarım ve Orman Uzman Yardımcılarının Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının görev alanına giren konularda denetim ve inceleme yapmaya yetkili olduğu (m. 5) ve bazı kadroların iptal edilerek yeni kadroların ihdas edildiği belirtilmektedir.

3. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi uyarınca Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda CBK çıkarılamaz. Anayasa'nın 128. maddesi uyarınca kamu görevlilerinin *nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri* kanunla düzenlenmelidir. Bu nedenle daire başkanının görev süresinin sona erdirilmesi ile uzman ve uzman yardımcılarının yetkilerine ilişkin CBK kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır (aynı yönde bkz. AYM, E.2018/123, K.2022/138, 09/11/2022, § 13-19).

4. Diğer yandan Anayasa Mahkemesinin 2018/119 esas sayılı kararına ilişkin muhalefet şerhinde açıklandığı üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında kadro ihdası ve/veya iptaline yönelik hususlar bütçe hakkıyla ilgisi, başta mülkiyet hakkı olmak üzere temel hak ve hürriyetlere ilişkin olması ve münhasıran kanunla öngörülen bir konu olması hasebiyle CBK ile düzenlenemez. Dolayısıyla bu yönde düzenleme yapan CBK hükümleri Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci, ikinci ve üçüncü cümlelerine aykırılık teşkil eder (bkz. AYM, E.2018/119, K.2020/25, 11/06/2020, §§ 14-36). Bu gerekçeler CBK'nın dava konusu 6. maddesi için de geçerlidir.

5. Açıklanan gerekçelerle dava konusu kuralların konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğunu düşündüğümden çoğunluğun red yönündeki kararına katılmıyorum.

Başkan
Zühtü ARSLAN

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. İptal istemine konu 75 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (CBK) 4. maddesiyle 1 Numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin birinci fıkrasında bilgi işlem daire başkanının görevinin sona erdirilmesi düzenlenmektedir. CBK'nın 6. maddesi ile de ekli 1 ve 2 sayılı listelerde yer alan kadroların iptal edilerek 2 sayılı listede yer alan kadroların ihdas edildiği düzenlenmektedir. Belirtilen hususlara ilişkin olarak daha önce Mahkememizce incelenen E. 2021/91 - K. 2021/106 ve 2018/149 E. – 2022/163 sayılı kararlarda yazdığım karşıoy gerekçelerim burada da geçerlidir.

2. Yine CBK'nın 5. maddesiyle 1 Numaralı CBK'nın 426. maddesine eklenen 2 numaralı fıkrada Tarım ve Orman Uzmanları ile uzman yardımcılarının denetim ve inceleme yapma yetkileri düzenlenmektedir. Anayasa'nın 128. maddesi uyarınca kuralda belirtilen hususlarda yapılacak düzenlemelerin münhasıran kanunla yapılması zorunludur. Bu konuda da 2020/54 E. – 2022/165 sayılı dosyada yazdığım karşıoy gerekçelerim geçerlidir. Sonuç olarak münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken hususların CBK ile düzenlenmesi Anayasanın 104/17. maddesinin üçüncü cümlesine aykırıdır, iptali gerekmektedir.

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Esas Sayısı : 2021/86

Karar Sayısı : 2023/34

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Dava konusu kurallar konu yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin onyedinci fıkrasına aykırılık taşımaktadır.

Üye
Engin YILDIRIM

KARŞIOY GEREKÇESİ

(75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (CBK) 6. maddesinin ve bu CBK ile (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrası ile aynı CBK'nın 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın Anayasaya aykırı olmadığına ve iptal taleplerinin reddine karar verilmiştir.

Red kararlarının gerekçesinde; bakanlıkların kadrolarının ihdası ile iptalinin idarenin teşkilât yapısıyla ilgili olup idarenin kuruluş ve görevlerinin belirlenmesinin bir parçasını oluşturduğu, dolayısıyla kuralın yürütme yetkisine ilişkin olduğu, Anayasanın İkinci Kısımının Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler ile ilgili düzenleme içermediği, Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında CBK ile düzenlenmesi öngörülen Bakanlığın teşkilât yapısına ilişkin olduğu anlaşılan kuralın 106. maddenin son fıkrası ile bağlantılı olarak 104. maddenin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bir yönü bulunmadığı gibi daha önce kanunlarda da açıkça düzenlenmediği, bu nedenlerle konu yönünden Anayasanın 104. maddesine aykırı olmadığı belirtilmiştir.

1. CBK'nın incelenen 6. maddesinde, ekli (1) sayılı listedeki kadronun iptal edilerek (2) numaralı Genel Kadro ve Usulü Hakkında CBK'nın eki (I) sayılı Cetvelin İşçileri Bakanlığı bölümünden çıkarıldığı ve ekli (2) sayılı listedeki kadroların ihdas edilerek (2) numaralı CBK'nın eki (I) sayılı Cetvelin İşçileri Bakanlığı bölümüne eklendiği hükmüne bağlanmıştır.

Bakanlıkların kadro ihdası ve iptalinin, teşkilât yapısına ilişkin bir düzenleme olmasından dolayı Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında "bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması" bakımından öngörülen istisna kapsamında yer aldığı, bu sebeple Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bulunmadığı yönündeki çoğunluk görüşüne, kadro ihdası ve iptalinin yasama yetkisi kapsamında bulunan bütçe hakkı ile ilgili olması; ayrıca 106. maddenin son fıkrasında CBK ile düzenleneceği sınırlı olarak sayılan konular arasında kadro ihdası ve iptalinin yer almaması sebebiyle, bu hususların Anayasanın 123. ve 128. maddeleri uyarınca kanunla düzenlenmesi gerektiğinden katılmak mümkün değildir (ayrıntılı açıklama için bkz. 11/6/2020 tarihli ve E.2018/119, K.2020/25 sayılı; 30/12/2021 tarihli ve E.2021/91, K.2021/106 sayılı kararlara ilişkin karşıoy gerekçelerim).

Başka bir deyişle, bütçe hakkı ile ilgili bulunan kadro iptali ve ihdasının yürütme yetkisine ilişkin konulardan olmamasından dolayı 104. maddenin onyedinci fıkrasının birinci cümlesine; Anayasanın 123. ve 128. maddeleri uyarınca kanunla düzenlenmesi gereken konular arasında yer almasından dolayı da üçüncü cümlesine göre CBK ile düzenlenemeyeceği açıktır.

CBK ile (1) numaralı CBK'ya eklenen geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte İşçileri Bakanlığında görev yaparken kadrosu iptal edilen Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevinin başka bir işleme gerek kalmadan sona ereceği belirtilmiştir. Bu hüküm de Anayasanın 128. maddesi uyarınca kanunla düzenlenmesinde zorunluluk bulunan konularla ilgili olduğundan CBK ile düzenlenemez (aynı yönde bkz. 31/3/2021 tarihli ve E.2020/8, K. 2021/25 sayılı karara ilişkin karşıoy gerekçem).

2. CBK ile (1) numaralı CBK'nın 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkrada, Tarım ve Orman Uzmanları ile Uzman Yardımcılarının görev alanları dışında, Tarım ve Orman Bakanlığının hizmet birimleri arasında olan Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının görev alanına giren konularda denetim ve inceleme yapmaya yetkili oldukları hükme bağlanmıştır.

Çoğunluğun bu hükmün iptali talebinin reddine ilişkin gerekçesinde; bakanlıklarda ve bağlı kuruluşlarında görev yapan personelin görev ve yetkilerinin belirlenmesine ilişkin düzenlemelerin de kurumun teşkilât yapısı ile görev ve yetkilerinin belirlenmesinin bir parçasını oluşturduğu, bu itibarla 9/11/2022 tarihli ve E.2018/123, K.2022/138 sayılı karardaki nedenlerle Anayasanın 106. maddesinin son fıkrası hükmü ile bağlantılı olarak 104. maddenin onyedinci fıkrasına aykırı olmadığı belirtilmiştir.

Anılan karara ilişkin karşıoy gerekçemde belirtildiği ve yukarıda (1) numaralı kısımda da tekrarlandığı üzere, personele ilişkin düzenlemeler Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında CBK ile düzenlenmesi öngörülen konular arasında olmadığından, bu konuda CBK ile düzenleme yapılması da mümkün değildir.

Yukarıda belirtilen sebeplerle, anılan kuralların konu bakımından yetki yönünden Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasına aykırı olduğu ve iptal edilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluğun red kararına karşıyım.

Üye
M. Emin KUZ

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. 29/6/2021 tarihli ve (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 426. maddesine eklenen (2) numaralı fıkrası ve 6. maddesi ile ekli (1) ve (2) sayılı listeleri ile ilgili gerçekleştirilen Anayasa'ya uygunluk denetiminde Mahkememiz çoğunluğunun ulaştığı kanaatlere aşağıda belirttiğim kurallarda, açıklayacağım gerekçelerle katılmamaktayım.

2. Dava konusu Geçici 3. maddenin (1) numaralı fıkrasında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevinin başkaca bir işleme gerek kalmaksızın sona ermiş olacağı düzenlenmektedir.

3. İptali talep edilen 426. maddeye eklenen (2) numaralı fıkrada ise Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığında görev yapan Tarım ve Orman Uzmanları ile Tarım ve Orman Uzman Yardımcılarının Başkanlığın görev alanına giren konularda denetim ve inceleme yapmaya yetkili oldukları düzenlenmektedir.

4. Her iki kuraldaki görev ve yetkiler yürütme yetkisi bağlamında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilecek konular arasında yer almakta olup aynı zamanda Anayasa'nın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesi bağlamında yasak alanda bir düzenleme içermemektedir. Bununla birlikte kurallarda belirtilen kamu görevlileri ile ilgili hususların Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konulardan olduğu aşıkardır. Zira Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasında "*Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir*" şeklinde bir kurala yer verilmektedir.

5. Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasındaki açık hüküm gereğince dava konusu kurallardaki Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevinin sona ermesi ve Tarım ve Orman Uzmanları ile Tarım ve Orman Uzman Yardımcılarının Başkanlığın görev alanına giren konularda denetim ve inceleme yapmaya yetkili oldukları hususlarındaki düzenlemelerin Anayasa'nın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesi gereğince münhasıran kanunla yapılması gerekmektedir.

6. Bu gerekçelerle zikredilen ilk iki kuralın "konu bakımından yetki" yönü ile Anayasa'ya aykırı olduğundan iptali gerekmektedir.

7. Dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesindeki 6. maddesi ile ekli (1) ve (2) sayılı listeler ise belirtilen kadroların iptali ve ihdası ile ilgili hususları düzenlemektedir. Benzer biçimde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kadro ihdası konusunu düzenleyen bir kurala ilişkin Anayasa Mahkemesinin daha önce verdiği bir kararda bu konunun Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmesinin Anayasa'ya aykırılık teşkil ettiği görüşünde olduğumdan Mahkememiz çoğunluğunun iptal isteminin reddi yönündeki kanaatine katılmamıştım (Bkz.: E. S.: 2018/119, K. S.: 2020/25, K. T.: 11/06/2020 §§ 6-22, 27-31, 33). Aynı hukuki gerekçelerin kadro ile ilgili düzenlemelerin yer aldığı dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerinde de geçerli olduğu kanaatinde olduğumdan E. S.: 2018/119, K. S.: 2020/25 sayılı kararın karşıoyunda yer verdiğim gerekçelerle dava

konusu ibarenin de konu bakımından yetki yönü ile Anayasa'ya aykırı olduğundan iptali gerektiği kanaatindeyim.

8. Yukarıda sıralanan gerekçelerle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmamaktayım.

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

KARŞI OY

1. 29/06/2021 tarihli (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkındaki Kararname İle Tarım ve Orman Bakanlığı Uzman Yardımcıları ile İlgili 426. Maddenin 2 numaralı fıkrasına “Başkanlıkta görev yapan tarım ve orman uzmanları ile tarım ve orman uzman yardımcılarının başkanlığın görev alanına giren konularda denetim inceleme yapmaya yetkilidir.” Hükmü getirilmiştir. Mahkememin sayın çoğunluğunca getirilen bu kural konu bakımından ve içerik yönüyle Anayasa aykırı bulunmamıştır. CBK ile düzenlenen konu bakımından düzenlenen kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu görüşüyle sayın çoğunluğun görüşüne katılmadım.

2. Tarım ve Orman Uzmanları ile Uzman Yardımcılarının Görev alanı ile ilgili görev ve yetkilerini düzenlediği açıktır. Anayasa’nın 128. maddesi anlamında memur veya diğer kamu görevlisi sıfatını haiz oldukları açıktır (AYM, E.2019/96, K.2022/17).

3. Anayasa’nın 128. maddesinde Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği ifade edilmiş; memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

4. Anayasa Mahkemesi de 24.02.2022 tarihli ve E.2019/96, K.2022/17 sayılı kararına konu (43) numaralı CBK’nın 14. maddesiyle (1) numaralı CBK’ya eklenen 227/B maddesinin (4) numaralı fıkrasının “...hazine ve maliye başmüfettişleri, müfettişleri ve müfettiş yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile...” şeklindeki kuralı münhasır alanda düzenleme yapıldığı gerekçesi ile iptal etmiştir. Bu sebeple dava konusu kuralın Anayasa’nın 128. maddesi uyarınca münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir konuda düzenleme yaptığı anlaşılmaktadır.

5. Açıklanan gerekçelerle kural, Anayasa’nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır.

Üye
Selahaddin MENTEŞ

KARŞI OY GEREKÇESİ

1. 29/6/2021 tarihli ve (75) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında CBK'da Değişiklik Yapılmasına Dair CBK'nın; 4. ve 5. maddesiyle eklenen fıkralar ile 6. Maddesiyle Ekli (1) Sayılı Liste'de yer alan kadronun iptal edilerek 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (2) numaralı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (1) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmasının, Ekli (2) Sayılı Liste'de yer alan kadroların ihdas edilerek (2) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin eki (1) Sayılı Cetvel'in İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmesine dair kuralların "konu bakımından yetki yönünden" Anayasa'ya aykırı olmadığına dair çoğunluk görüşüne katılmamaktadır.

2. Dava konusu iptali talep edilen (1) numaralı CBK'nın Geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanının görevinin başkaca bir işleme gerek kalmaksızın sona erdiği hükme bağlanmıştır.

3. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi uyarınca CBK'lar bakımından aranan bir diğer husus, CBK kuralının Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konulara ilişkin olmaması gereğidir. Anayasa koyucunun bir konunun kanunla düzenlenmesini özel olarak öngörmesi bu alanın münhasıran kanunla düzenlenmesini istediği anlamına gelir. Bu kapsamda Anayasa bir konunun kanunla düzenleneceğini öngörmüşse bu konuda CBK çıkarılamaz.

4. Kural ile düzenleme yapılan kadrolarda görev alacak kişilerin Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen memur veya diğer kamu görevlisi niteliğinde görev ifa ettikleri sonucuna varılmaktadır.

5. Anayasa'nın 128. Maddesi gereğince memurların niteliklerinin, atanmalarının, görev ve yetkilerinin, hakları ve yükümlülüklerinin, aylık ve ödeneklerinin ve diğer özlük işlerinin kanun ile düzenlenmesi Anayasal bir zorunluluktur.

6. Açıklanan nedenle kural "konu bakımından yetki" yönüyle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır.

7. Dava konusu iptali talep edilen (1) Numaralı CBK'nın 426. Maddesine Eklenen (2) Numaralı Fıkra ile Bakanlık tarafından istihdam edilen Tarım ve Orman Uzmanları ile Tarım ve Orman Uzman Yardımcılarının görev alanları dışında Tütün ve Alkol Daire Başkanlığı'nın görev alanına giren konularda, denetim ve inceleme görevlerini de yerine getirmeleri düzenlenmektedir.

8. Kuralın düzenlediği konularda, denetim ve inceleme görevlerini yerine getirmeleri kamu yararını sağlamak amacıyla yapılan genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken kamu hizmeti niteliği taşıdığı açıktır. Söz konusu hizmetlerin kendine özgü nitelikleri, bu hizmetlerin genel idare esaslarına göre memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülmesi gereken asli ve sürekli görevler kapsamında değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Kamu hizmeti niteliği taşıyan anılan görevleri yerine getiren personelin

Anayasa'nın 128. maddesi anlamında memur veya diğerk kamu görevlisi sıfatına sahip bulduklarında tereddüt bulunmamaktadır.

9. Anayasa'nın 128. maddesinde Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğerk kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğerk kamu görevlileri eliyle görüleceği ifade edilmiş; memurların ve diğerk kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğerk özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

10. Nitekim Anayasa Mahkemesi, 24.02.2022 tarihli ve E.2019/96, K.2022/17 sayılı kararına konu (43) numaralı CBK'nın 14. maddesiyle (1) numaralı CBK'ya eklenen 227/B maddesinin (4) numaralı fıkrasının "...hazine ve maliye başmüfettişleri, müfettişleri ve müfettiş yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile..." şeklindeki kuralı münhasır alanda düzenleme yapıldığı gerekçesi ile iptal etmiştir. Bu itibarla dava konusu kuralın Anayasa'nın 128. maddesi uyarınca münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir konuda düzenleme yaptığı anlaşılmaktadır.

11. Açıklanan gerekçelerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır.

12. (1) numaralı CBK'nın 6. Maddesi ile Ekli (1) sayılı listede yer alan İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Bilgi İşlem Dairesi Başkanının kadrosu iptal edilerek (2) numaralı Genel Kadro ve Usulü Hakkında CBK'nın eki (I) sayılı Cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü kadroları ihdas edilerek (2) numaralı CBK'nın eki (I) sayılı Cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklendiği belirtilmiştir.

13. Dava konusu kurallar kadroları düzenlemektedir.

14. Yukarıda (1) numaralı CBK'nın Geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasına ilişkin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimine ilişkin gerekçelerimle çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

15. Açıklanan gerekçelerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır.

Üye
Kenan YAŞAR